

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Investigación na Ocupación Humana		Código	653862218
Titulación	Mestrado Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (plan 2012)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e FisioterapiaCiencias da Saúde			
Coordinación	Rivas Quarneti, Natalia Yanaina		Correo electrónico	natalia.rivas.quarneti@udc.es
Profesorado	Avila alvarez, Adriana I.		Correo electrónico	adriana.avila.alvarez@udc.es
	Movilla Fernandez, Maria Jesus			maria.jesus.movilla@udc.es
	Rivas Quarneti, Natalia Yanaina			natalia.rivas.quarneti@udc.es
	Viana Moldes, Ines			ines.viana@udc.es
Web	www.udc.es/fcs/ga/index.htm			
Descrición xeral	Nesta materia preténdese reflexionar críticamente sobre as posibilidades da investigación na ocupación humana na práctica cotiá de profesionais sociosanitarias/os coma fortalecemento da praxis (inter)disciplinar e práctica basada na evidencia. Para iso, o alumnado traballará de xeito colaborativo e guiado polas docentes co fin de articular os elementos fundamentais da investigación en xeral, e cualitativa en particular, calidade de vida e ciencia ocupacional dun xeito relevante para a súa conterna inmediata.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Capacidade para elixir e aplicar as metodoloxías de investigación mais adecuadas á investigación proposta.
A2	Capacidade para o deseño experimental e o completo desenvolvemento de proxectos de investigación no ámbito sanitario, desde a formulación da hipótese de investigación ata a comunicación dos resultados.
A3	Adquirir un sentido ético da investigación sanitaria.
A5	Adquirir o coñecemento da realidade investigadora nun ámbito concreto das ciencias da saúde.
B1	Capacidade para aplicar o método científico na planificación e o desenvolvemento da investigación sanitaria.
B2	Fluidez e propiedade na comunicación científica oral e escrita.
B3	Compromiso pola calidade do desenvolvemento da actividade investigadora.
B4	Capacidade de análise e de síntese.
B5	Habilidade para manexar distintas fontes de información.
B6	Capacidade para traballar de forma colaborativa en equipos multi e interdisciplinar.
B7	Capacidade de establecer unha relación de empatía cos suxeitos implicados no desenvolvemento da actividade investigadora.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Reflexionar sobre a práctica profesional diaria como unha oportunidade de crecemento profesional-persoal, saúde e benestar.	AI5	BM4 BM5 BM6 BM7	CM1 CM2 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8
Coñecementos e capacidades para aplicar a teoría e a práctica da investigación na ocupación humana.	AI5	BM4 BM5 BM6 BM7	CM1 CM2 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8
Coñecemento e capacidade para aplicar a Ciencia Ocupacional dentro do contexto da investigación en Terapia Ocupacional/investigación na ocupación humana.	AI1 AI2 AI3 AI5	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM7	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8
Coñecemento e capacidade para empregar a Ciencia Ocupacional nun contexto investigador interdisciplinar	AI1 AI2 AI3 AI5	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM7	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: Investigación na ocupación humana, autonomía personal e calidade de vida.	1.1. Introducción á investigación na ocupación humana. 1.2. Bases conceptuais da investigación na ocupación humana. 1.3. Introducción á Ciencia Ocupacional.
Tema 2: Investigación asociada á práctica profesional diaria	Análisis sobre: 2.1. Expectativas 2.2. Realidades 2.3. Significados Articulación coas competencias da materia
Tema 3: A investigación na ocupación humana aplicada á nosa realidade	3.1. Obradoiros práctico-teóricos. Presentación de traballos de investigación relacionados co eido da ocupación humana/ciencias sociosanitarias Articulación coa realidade/intereses no eido sociosanitario do alumnado
Tema 4: Investigación en calidade de vida	4.1. Aplicacións prácticas
Tema 5: Ocupación humana significativa: unha ponte entre a educación, a investigación, o traballo en equipo cidadanía.	5.1. Aplicacións prácticas

Tema 6: Investigación cualitativa e Ciencia Ocupacional	6.1.- Conceptos fundamentais de la investigación cualitativa
	6.2.- Ciencia Ocupacional e Investigación Cualitativa. Aportes interdisciplinares

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	8	28	36
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A5 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6	5	7.5	12.5
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 B1 B3 B5 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	5	7.5	12.5
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1.75	0	1.75
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4.5	6.75	11.25
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma do estudantado, baixo a tutela da/o profesora/or e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción do estudantado da responsabilidade da súa propia aprendizaxe. Este sistema baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente do estudantado e o seguemento desa aprendizaxe pola profesora/s-tutora/s.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas ás/ós estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por unha/un profesora/or en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por unha/un moderadora/or.

Obradoiro	Combinaranse diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través das que o alumnado desenvolverá tarefas prácticas no ámbito da investigación na ocupación humana, co apoio e supervisión do profesorado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Aprendizaxe colaborativa Traballos tutelados	Resolución de dúbidas e orientación da/o alumna/o no contido da materia e metodoloxías da materia. A atención personalizada farase, globalmente, mediante titorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupais. A docente responsable da materia estará dispoñible no despacho do centro segundo o horario de titoría, establecido ó inicio da materia e mediante previo aviso vía correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Valorase a participación, aporte (articulación teórica, evolución, reflexión e pensamento crítico) e evolución no transcurso da materia.	15
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A5 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6	Avaliarase a participación e aportación individual, así coma a súa evolución, no desenvolvemento do traballo grupal na aula.	20
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliarase a presentación oral e escrita dunha proposta de investigación relacionada coa investigación na ocupación humana/ Ciencia Ocupacional nun contexto interdisciplinar. Empregarase o formato póster científico para a devandita presentación. A calificación repartirse do seguinte modo: 20% póster grupal (formato e contido) 20% presentación individual 25% defensa individual	65

Observacións avaliación
Toda/o estudante ten dereito a dúas convocatorias de avaliación: xuño e xullo. No entanto, esta materia desenvolverase cunha metodoloxía diversificada e con avaliación continuada. - Para as persoas que realicen a materia de maneira non presencial, a súa calificación máxima será 7,5. - Recoméndase puntualidade en tódalas sesións.

Fontes de información

Bibliografía básica	Carter, S.M., & Little, M. (2007). Justifying knowledge, justifying method, taking action: epistemologies, methodologies, and methods in qualitative research. <i>Qualitative Health Research</i>, 17(10), 1316-1328. http://doi.org/10.1177/1049732307306927 Denzin, N.K., & Lincoln, Y. S. (2005). The SAGE Handbook of Qualitative Research. SAGE. Hocking, C., Jones, M., & Reed, K. (2015). Occupational Science Informing Occupational Therapy Interventions. En I. Söderback (Ed.), <i>International Handbook of Occupational Therapy Interventions</i> (pp. 127-134). Springer International Publishing. Larson, E., Wood, W., & Clark, F. (2005). Ciencia Ocupacional desarrollo de la ciencia y la práctica de la ocupación a través de una disciplina académica [Occupational Science: science and professional development through an academic discipline]. En Willard & Spackman, <i>terapia ocupacional</i> (10ª ed., pp. 15-26). Buenos Aires; Madrid: Médica Panamericana. Molineux, M., & Whiteford, G. (2012). Occupational science: genesis, evolution and future contribution. En E. A. S. Duncan (Ed.), <i>Foundations for practice in occupational therapy</i> (5ª ed.). Edinburgh: Elsevier. Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata. Gómez Mengelberg E. Un recorrido histórico del concepto de salud y calidad de vida a través de los documentos de la OMS. TOG (A Coruña) [revista en Internet]. 2009 [acceso el 30 de abril del 2011]; 6(9): [10p.]. Disponible en: http://www.revistatog.com/num9/pdfs/original2.pdf Herdman M, Badia X, Berra S. El EuroQol-5D: una alternativa sencilla para la medición de la calidad de vida relacionada con la salud en atención primaria. <i>Aten Primaria</i>. 15 de octubre 2001; 28(6): 425-429. Hocking, C., Jones, M., & Reed, K. (2015). Occupational Science Informing Occupational Therapy Interventions. En I. Söderback (Ed.), <i>International Handbook of Occupational Therapy Interventions</i> (pp. 127-134). Springer International Publishing. Recuperado a partir de http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-08141-0_9 Kronenberg F, Simó S, Pollard N. (2006). Terapia Ocupacional sin Fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes. Buenos Aires, Madrid: Editorial Médica Panamericana. Larson, E., Wood, W., & Clark, F. (2005). Ciencia Ocupacional desarrollo de la ciencia y la práctica de la ocupación a través de una disciplina académica [Occupational Science: science and professional development through an academic discipline]. En Willard & Spackman, <i>terapia ocupacional</i> (10ª ed., pp. 15-26). Buenos Aires; Madrid: Médica Panamericana. Molineux, M., & Whiteford, G. (2012). Occupational science: genesis, evolution and future contribution. En E. A. S. Duncan (Ed.), <i>Foundations for practice in occupational therapy</i> (5ª ed.). Edinburgh: Elsevier. Salvador R, Márquez R, Romero Zepeda H. Reflexiones sobre calidad de vida relacionada con la salud. <i>Rev Med Inst Mex Seguro Soc</i> 2010; 48 (1): 91-102. Sandín-Esteban, M. P. (2003). Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones. McGraw-Hill Interamericana de España. Schwartzmann L. Calidad de vida relacionada con la salud: Aspectos conceptuales. <i>Cienc.enferm.</i> [revista en Internet]. 2003 [acceso el 30 de abril del 2011]; <i>Cienc.enferm.</i> v.9 n.2 Concepción dic. 2003. Disponible en: http://www.scielo.cl/scielo.php?pid=S0717-95532006000100002&script=sci_arttext Whiteford, G.E., & Hocking, C. (2012). Occupational Science: Society, Inclusion, Participation (1ª ed.). Wiley-Blackwell. World Health Organization Quality of Life Questionnaire; WHOQOL Group. Escalas de valoración geriátrica. 1993. Yerxa EJ. Health and the human spirit for occupation. <i>Am J Occup Ther</i>. 1998; 52(6): 412-418.
Bibliografía complementaria	

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observaciones

1.- Para axudar a conseguir un contorno inmediato sostible e cumprir co obxectivo estratéxico 9 do "I Plan de Sostenibilidade

Medio-ambiental Green Campus FCS", os traballos documentais que se

realicen nesta materia:a.- Na súa maioría se solicitarán en formato virtual e soporte

informático.b.- De realizarse en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.-

Evitarase a impresión de borradores.2.- A docente responsable resérvase a posibilidade de realizar

algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos

estudantes coa suficiente antelación.3.- A docente responsable da materia aplicará a

correspondente normativa da UDC ante a detección de calquera tentativa de

plaxio motivada por un/unha estudante da materia no desenvolvemento dos seus

traballos

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías